

**Т. Қ. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясының
I республикалық үздік ғылыми эссе конкурсын
ұйымдастыру және өткізу ережелері
«Қазақстан өнері: ұлы тұлғалар креативті ғылым»**

Конкурстың мақсаты мен міндеттері

1. Конкурсты өткізудің негізгі мақсаты Қазақстанның ғылымы мен өнерінің дамуына үлес қосқан көрнекті тұлғалардың қызметі туралы ғылыми айналымға жаңа зерттеулерді енгізу болып табылады.
2. **Конкурстың міндеттері:**
 - Өнер мен ғылымды дамытуға бағытталған зерттеулерді танымал ету және насихаттау;
 - Қазақстанның жас ғалымдары арасында ғылыми шығармашылықты дамыту
 - Елдің жоғары оқу орындары арасындағы байланыстарды кеңейту және тереңдету.

Конкурсты өткізу мерзімдері

3. Ғылыми жұмыстар мен өтінімдерді қабылдау: 2021 жылдың 10 қарашасынан 10 желтоқсанына дейін
4. Комиссия жұмысы және жеңімпаздарды іріктеу: 2021 жыл 13–14 желтоқсан
5. Нәтижелерді жариялау және марапаттау рәсімі (офлайн/онлайн): 2021 жыл 15 желтоқсан.

Конкурсқа қатысушылар

4. Конкурсқа Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылатын 18–35 жас аралығындағы жас ғалымдар — жоғары оқу орындарының бакалавриат және магистратура студенттері қатыса алады.
5. Конкурсқа өтінім бере отырып, қатысушы конкурсқа қатысу шарттары мен талаптарын автоматты түрде өзіне қабылдайды, осы ережелердің барлық шарттары мен талаптарын орындауға міндеттенеді.
6. Зерттеулер тек жеке авторлықта, басқа адамдарды тартпай дайындалуы тиіс.
7. **Қатысушылар құқылы:**
 - Осы ережелерді ұстануға;
 - Үздік ғылыми; эссе конкурсына қатысу үшін өтініш беру;
 - Бұрын баспа немесе электронды түрде жарияланбаған зерттеуді дайындауға міндетті;
 - Мұрағат құжаттары негізінде ғылыми жұмыстарды дайындау және Қазақстанның ғылым және өнер қайраткерлері туралы зерттеулерді дамытуға үлес қосу.
8. **Қатысушылар міндетті:**
 - Ұйымдастыру комитетіне жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін ұсыну;

- Ұйымдастыру комитетіне оқу орнынан берілген анықтамалардың түпнұсқалары мен скан-нұсқаларын, расталған және уәкілетті басшылардың қолы мен ұйымның мөрі барын ұсыну;
- Ғылыми эссе жазу кезінде осы Ережелердің 4, 5 және 6-тармақтарында көрсетілген ақпаратты ұстануға міндетті;
- Ғылыми эссе жазу кезінде Академиялық адалдық қағидаларын, соның ішінде авторлық құқықтарды сақтау және эсседе келтірілген жұмыстардың авторларын көрсету мәселелерін басшылыққа алуға міндетті;
- Ұйымдастыру комитетінің қосымша сұрауы бойынша жеңімпаздар ұйымдастыру комитетіне ақшалай сыйлықты есептеу үшін қосымша құжаттарды және т. б. ұсынуы тиіс.
- Қатысушы осы конкурсқа қатысуға байланысты өз әрекеттері үшін үшінші тұлғалар алдында дербес жауапты болады.
- Қатысушы осы конкурсқа қатысуға байланысты үшінші тұлғалардың ұйымдастырушыға, мысалы, авторлық құқықты қорғау жөніндегі ұйымдарға және т. б. қатысты наразылықтарын қоса алғанда, үшінші тұлғалардың барлық наразылықтарын дербес және өз есебінен реттеуге міндеттенеді;
- Конкурсқа қатысушылар конкурсқа қатысуға және жүлделерді пошта арқылы алуға байланысты өздері шеккен барлық шығындарды (оның ішінде Интернетке қол жеткізуге байланысты шығындарды) дербес төлейді.

Конкурс жұмыстарының мазмұнына қойылатын талаптар

9. Конкурсқа бұрын баспа немесе электрондық түрде жарияланбаған бірегей жұмыстар (ғылыми эсселер) ғана жіберіледі.
10. Конкурстық жұмыстар (оның ішінде ғылыми аппарат) осы Ережелердің 5, 6 және 7-тармақтарында көрсетілген критерийлерге қатаң сәйкестікте ресімделуі тиіс.
11. Конкурстық жұмыстар жасырын болуы керек және негізгі мәтінде тек эссе атауы болуы керек. Автор туралы ақпарат өтінімде жеке көрсетіледі және қазылар алқасы мүшелерінің бағалауының құпиялылығы мен әділеттілігін сақтау мақсатында оған тек ұйымдастыру комитеті ғана қол жеткізе алады.
12. Ғылыми (академиялық) эссе — бұл ғылыми-шығармашылық зерттеу-пайымдау, онда автор қаралатын ғылыми проблеманың негізгі мәнін тұжырымдайды, зерттеудің өзектілігін келтіреді, ғылыми проблеманы шешудің дәлелді жолдарын немесе нақты ғылыми-дәлелденген нәтижелерді ұсынады. Эсседе академиялық жазу ережелеріне сәйкес құрылымдалған жұмыс тақырыбы бойынша авторлық ойлардың сауатты тұжырымы болуы маңызды.
13. Конкурсқа 10%-ға дейін оздестірілген жұмыстар жіберілуі мүмкін.

Ғылыми эсселерді бағалау критерийлері

14. Құзыретті қазылар алқасы мүшелерінің конкурстық жұмыстарды бағалау критерийлері мынадай тармақтардан тұрады:

- Жұмыстың конкурс тақырыбына сәйкестігі;
- Таңдалған тақырыптың ғылыми проблематикасының сенімді өзектілігі;
- Мәтін берудің өзіндік ерекшелігі, ол жаңалықта, авторлық пікірде және шығармашылықта көрінеді;
- Эссе мәтінін құрастырудың композициялық тұтастығы мен қисындылығы;
- Тақырыпты ашудың тереңдігі, ғылыми сенімділік және пайымдаудың сенімділігі;
- Сөз тіркестерін құру сауаттылығы (тілдің грамматикалық, пунктуациялық және стилистикалық нормаларын сақтау) және терминологияны қолдану;
- Жұмыс нұсқамаларында беделді ғылыми дереккөздерге сілтемелер, атап айтқанда, Scopus, Web of Science халықаралық базаларына конкурс өткізу кезінде кіретін журналдарда кемінде 3 атау, бірақ 7-ден аспайтын жарияланымдарға сілтемелер болуы тиіс;
- Жұмыс соңында дереккөздерді дұрыс пайдалану және сілтемелерді міндетті түрде көрсету;
- Жұмыстың рәсімделуі және осы ережелердің 5, 6 және 7-тармақтарында көрсетілген талаптарға сәйкестігі.

Жұмысты рәсімдеу

15. Мәтін Microsoft Word форматында стандартты А4 форматындағы парақта ұсынылады.
16. Мәтін ені бойынша тураланады, абзац шегінісінің өлшемі-1,0 см.
17. Өрістер: барлық жағынан 20 мм.
18. Қаріп: Times New Roman, 14 кегль
19. Интерлиньяж: біраралық
20. Жұмыс көлемі: **7 000-нан 10 000 белгіге дейін** (бос орындармен).
21. Жұмыста: тақырып, автордың аты-жөні (жеке куәліктегі сияқты), курс, кафедра, жоғары оқу орны болуы керек.
22. Титулдық парақ жоқ, нөмірлеу қойылады (жоғарғы оң жақ бұрыш). Барлық колонтитулдар Times New Roman, 11 кегль қарпімен ресімделуі тиіс.
23. Тақырыптар жартылай қалың қаріппен ерекшеленеді және негізгі мәтіннен көрсетілген мәннің екі жоларалық интервалымен (1,0 мм) бөлінеді.
24. Эсседе «сөздерді аудару» функциясын қолдануға тыйым салынады. Жұмыста қолданылатын қысқартулар, аббревиатуралар мәтінде бірінші аталғаннан кейін міндетті түрде толық жазылуы тиіс.
25. Өлшем бірліктері Халықаралық бірліктер жүйесіне (СИ) сәйкес келтіріледі.
26. Пайдаланылған әдеби дереккөздерге сілтемелер эссенің соңында көрсетіледі. Библиографиялық тізімді ресімдеу ГОСТ 7.0.5 — 2008 «Библиографиялық сілтеме. Құрастырудың жалпы талаптары мен ережелері». Маңызды: автор тізімде тек жұмыста тікелей сілтемелері бар ақпарат көздерін көрсетеді.

Қатысушының өтінімі

27.Конкурсқа қатысу үшін қатысушы келесі сілтеме бойынша өтінімді толтыруы тиіс: <https://clck.ru/YhRMj>.

28.Өтінімді толтырғаннан кейін қатысушы 2021 жылдың 10 қарашасынан бастап 10 желтоқсанына дейін жұмыс мәтінін sed_kaznaa@mail.ru поштасына хаттың міндетті тақырыбымен жібере алады: қатысушының Тегі, Аты, Әкесінің аты. Ғылыми эссе байқауы

29.Қазылар алқасының дауыс беру қорытындысы www.kaznai.kz сайтында («Жаңалықтар» бөлімінде) және @zhurgenov.science Instagram-да жарияланады.

Жеңімпаздар мен марапаттау

30. Жеңімпаздар 1, 2 және 3 дәрежелі лауреаттардың дипломдарымен (бір дәрежеге бір орын бойынша) және конкурсты ұйымдастырушылардан ақшалай сыйлықтармен марапатталады.

31. Нәтижелерді жариялау және марапаттау рәсімі 2021 жылдың 15 желтоқсанында сағат 11:00-де Zoom платформасында бейнеконференцбайланыс режимінде өтеді.

32. Конкурс жеңімпаздары міндетті түрде марапаттау рәсіміне қатысады және өздерінің зерттеулерін презентацияда көрсете отырып баяндама жасайды.